

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
No. 11 New York, 15 Kovo (March) 1912. Vol. V.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1875

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30th St. New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States.....\$1.00
To Foreign Countries.....\$2.00

All communications should be addressed:
"TEVYNĖ" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.
Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis.

V. K. Račkanskas Editor (Redaktorius)

PRENUMERATA METUI:

Suvienytose Valstijose.....\$1.00
Kitose viešpatystėse.....\$2.00

Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite:
"TEVYNĖ" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.

VINCAS DAUNORA
APTEKORIUS

UŽLAIKO SAVO LŪCNOJ APTEIKOJ VISOKIŲ VAISTŲ IR
NUO VISIŲ LIGŲ KREIPKITES PAS SAVO ANI ŠIO ANTRASO
229 BEDFORD AVE KAMPAS NORTH 4th GATVĖS BROOKLYN N.Y.

Skaityk ir tēmyk, nes Jums yra reikalingos
Daunoros skilvinės proškos.

Labai nasekminga gyduolė nuo visų vidūrinų ligų, kaip: slogi-
nimas, dvasios jausmas sunkumo ir skausmas skilvyje po valgiu, rugš-
tus skonis burnoj, atsirugimas, gazai viduriuose, nerviškumas, nu-
vargimas, užkietėjimas vidurių ir t. t. Daunoros skilvinės proškos
suteikia sveikatą, normališką apetitą suerzina ir stiprina visą orga-
nizmą. Prekė \$1.00, prisijunčiant per pačią \$1.10. Patarimai per
iškus dovanai.

Vincas Daunora
(Aptiekorius)

Dr. A. Šliupite-Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.
265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
(tarpe Grand St. ir So. 1st St.)

VALANDOS: nuo 12-2 po piet; nuo 7-9 vakare.
TELEPHONAS GREENPOINT 8

"BIRUTĖ"

LIETUVIŲ SPAUDOS VEIDRODIS

Savaitinis laikraštis, skiriamas visiems lietuviams, išeina
kas penktadienį TILZEJE (Mazojoje arba Prūsų Lietuvoje).

"Birute" yra vienatini prūsų lietuvių laikraštis besirūpi-
nans atgaivinti savo brolius tautiškai. Spausdina-
mas lietuviškais raidėmis. Eina trečius metus ir supazindina
savo skaitytojus su reikalais prūsų lietuvių, šale to praneša apie
lietuvių tautišką ir kultūrišką kilimą Didz. Lietuvoje, Amerikoje
ir Anelijoje.

"Birute" kainuoja visose Suv. Valstijose fiktai \$1.50 me-
tams. Galima užsisakyti per A. B. Strimaitį, 307
W. 30th str. New York, N. Y., arba stačiai "Birutes" išleistuve-
je, kurios adresas yra šioks:

J. Vanagaitis,

7 | 8 Wasserstrasse, Tilsit, Germany.

J. Skritulskas,

— NOTARIJUS IR AGENTAS —

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Paduoju laiv kortes ant
visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiau laivų
Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau viso-
kių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedi-
mus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdzia. Užlai-
kau svetsingų mitingams ir veseiloms. Iš tolesni miestų, n eideži
atsiškauti per laiškus ant zemiaus paduoto adreso.

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

S. L. A. knygų apgarsinimas.

Prazuvo. Vaizdelis. Parašė V. K. Račkauskas. 1911 m. Išleidimas knygyno "Nauda." 15 pusl., kaina 10c., S. L. A. nariams tiktai—8c.

Apie šią knygėlę "Liet. Ūkininkas" šiaip rašo knygų peržvalgoje: "Tai vaizdelis, parodantis, kaip mokyklų vyresnybė vienaip žiūri į turtingų tėvų mokinius, o kitaip į beturčių, pirmųjų gana didelius prasižengimus skaito paeinančiais iš ligos, o antruosius patį savo pasielgimais pastumėję į neva prasižengimą paskui prikimba ir pavaro iš mokyklos. Parašyta gana dailiai ir lengva kalba. A." Kaina—10c., S. L. A. nariams tiktai—8c.

Girnikas—Pašakarnis, Begėdis, Jonas. Pasa kojimai. Parašė V. K. Račkauskas (Karolis Vairas). 1911 m. Išleidimas knygyno "Nauda". 42 pusl., kaina 25c. S. L. A. nariams tiktai—20c.

Tai trys dailiai parašytos iš išleistos apsakaitės ir lietuvių gyvenimo. Autoriaus, kurs jau žinomas mūsų dailioje literaturoje, stilius yra dailus ir mieliai skaitoma. Patartina platinti, kad tuo būdu supažindinti visuomenę su dailia originališka literatūra. "Girnikas—Pašakarnis" kaip pavartojama žemaičių tarmė.

Kaina 25c., S. L. A. nariams tiktai—20c.

Ko mus mokina žvaigždės? Pagal pasakojimą Jono Naživino parašė K. Stiklelis, Išleido J. Neniū. 1909. Philadelpgia, Pa. 32 pusl., kaina 10c., S. L. A. nariams tiktai—8c.

Akyva ir lengvai parašyta knygėlė. Verta pasiskaityti.

Petras Žemaitis. Graži apsakėlė dėl Lietuvos vaikelių. Lietuviškai išguldė T. Astramskas. Plymouth, Pa. 1900 m. Spauda ir kaštai "Susivienijio L. A. 69 puslapiai, čienia 20c. — Susivienijimo sąnariams tik — 10c.

Ši knygėlė labai tinka visies. Kas pavargsta sunkesnius raštus beskaitydamas, prie šios knygėlės pasilsės. Kas sunkių skaitymų nemėgsta, tas iš tos knygėlės daug sužinos ir daug pasinaudos. Vaikams ir-gi naudinga. Žo-

džiū sakant, knygėlė gera iš visų pusių ir visiems. Joje randasi 27 perskyrimai. Žiūrėkit: Ant Šešupės; Petro Tėvas; Pervaziavimas; Sirata; Elgetauti ar mokinties? Pradinių mokslainių mokiniojai Geidavimas žinių. Nieko neužkens pažintis. Plunksnagraužiai arba plunksnos kankintiniai. Spiridijonas Sarinavičia. Išgelbėjimas. Kuomi gi nori būti? Pelka nevidonas Petro. Suvalkuose. Jonas Grizmolka. Kalėjimas. Šviesus laikai. Per Pragę Varšavon. Skurdas. Ir vėl Pelkas. Prigelbsti vašos darbininkai. Jaunas gydytojas. Mieriai. Ranka viena gali, o dvi daugiau. In Akademiją. Petras Žemaitis. Ponas. Kas pasidarė su Pelka?

Nedaug beliko tos knygėlės, tatau pirkkite, kas da jos neturite, nes paskum niekur tokios dailios knygėlės negalesit gauti.

Kaip likti Amerikos piliečiu.

Knygutė Lietuviškoje ir Angliškoje kalboje. Turinys: Įstatymai apie pilietybę; Klausimai ir atsakymai išsiimant popierias; Suvienuytų Valstijų Konstitucija; Neprigulmybės deklaracija ir Konfederacijos straipsniai. — Lietuvių Amerikos Ūkėsų Kliubas, matydamas, kad kiekvienam yra reikalinga tapti šios šalies piliečiu, išleido šią knygėlę savo triūsu. Knygelės čienia tik 25c. Todėl, norintieji gauti šią knygėlę, turi podraug su užsakymu prisiųsti ir 25 centus krasos ženkleliais arba per "Money Order". Adresuokite: Lithuanian American Citizens Club,

372 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

B. SULKOWSKI & CO.**Didžiausis Provų Biuras.**

Pasekmingai vedam visokias provas Lietuvoje ir Amerikoje. Išjieskom dalis turtų ir pinigines skolas, padarom kontraktus, doviernastis ir kitus dokumentus su konsulio paliudijimu. Parduodam laivakortes ant geriausių laivų, \$23 į Roterdamą.

Visuose reikaluose roda dykal, adresuokit:

B. Sulkowski & Co.

22 Belmon Ave.

Newark, N. J.

NAMINE MOKYKLA

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.

ARITMETIKA mokintis rokadų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.

NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.

Pilngus siųskite šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUŠKA

Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų.

Valandos: { 9 iki 11 išryto
Nuo 3 iki 5 po piet
7 iki 9 vakare

Gyvenimas ir ofisas:
1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

AKIS IŠAGZAMINUOJU DYKAI

Pritaikant stiklus

H. S. STONE

Akių specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare.
Nuo 7 iki 9 vakare.

399a Broadway, arti A st.

So. Boston, Mass.

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo. Apleisti auksu ant 20 metų dubultavi dangteliai-viršai, puikiai išpjaustytas. Absolutiszkal tikras laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. Gwarantuotas ant 20 metų. Ypatinga dovana: mes pasiūsimė tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, nemokekite nei vieno cento. Atminti, jįs panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį \$25.00. Pirkdmi nuo kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus AUKSU aplietas LENCIUGELIS su prikabaliuku už DYKĄ prie kiekvieno laikrodžio.

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago

Farmas Parduodu.

Lietuvių Kolonija, Michigan valstijoje, kur turi pirkę 105 lietuviai farmas, Mason County. Turiu pardavimui gyvenamų farmų su budinkais ir sodais, žemė: molis su smėle, juodžemis maišytas. Turiu Lake County daugybę geros žemės, neišdirbtos farmoms, parduodu pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Atsišaukt, o tuojaus gausi lietuviška informacijų knygėlę ir mapą dovanai.

Adresuok:

Anton Kiedis

Lake County

Peacock, Mich

Rašykitės prie Susiv. L. A.

Kooperacijų klausimas.

Viskas pasaulyje gema, gyvena, juda, kovoja, miršta sulig tam tikrų tiesų. Tas visatinas judėjimas yra tikrai pritaikintas prie gamtos ar žmonių įgyvendintų teisių. Kaip abelnai visuomenėje, taip ir atskirose draugijose buvo, yra ir bus įvairios permainos. Lietuviai amerikiečiai—tai atskala nuo didžio lietuviško kūno—Lietuvos. Gali būti, jog nė viena tauta neturėjo tiek daug ir taip trumpame laike perversmų, kaip mes. Pergyvenę įvairius perijodus, dabar turime žengti prie koop. perijodo. Tas gal mus subrendins. Gal prives mus prie geresnio kelio.

Kad koop. klausimas yra mūsų klausimas, tai nėra abejonės. Jis, kaip matosi, pradeda judinti žemiausius sluogsnius mūsų visuomenėje. Koop. dvasia, kaip matosi, palytės tamsiausius mūsų brolius ir seseris, prie kurių pirma su jokia žiburiu negalima buvo prieiti. Tą rodo gyvi atsitikimai, kur koop. gyvuoja. Taip tūli man rašo.

Bet tam darbui vykinti yra viena didelė kliūtis—tai stoka apšviestų, pamokintų žmonių. Stoka ne tame, kad mes jų visai neturime, bet tame, kad jie nemato svarbos tame darbe, o jai ir mato,—tai nežino, nedrįsta prie jo prieiti. Daugelis gabių, pamokintų vaikinių dirba užsikniaupeg dirbtuvėse. Jie ir į pasaulį žiūri per pilkus akinius; jiems gyvenimas išrodo baisus, nevertas gyventi; išsigelbėjimui jie jau nemato jokių būdų. Gaila jų. Gaila, nes jie nupuolė dvasioje. Gal pasakysite, kad išėjau iš vežių, kalbėdamas apie tokius mūsų brolius; man matosi, kad ne, nes jie galėtų išsigelbėti ir prasimušti gyvenime su koop. pagalba.

Jai griebtumės prie koop. klausimo taip smarkiai, kaip koliojimosi laikraščiuose, mes palytėtume giliausius mūsų tautos klausimus. Nesa koop. turi labai plačius siekinius, kuriuos mes neužtektinai sau teatvaizdiname. Negana to, kad su jos pagalba galėtume išrauti iš pessimizmo žabangų didelį gabios jaunomenės būrį, duodami jiems gyvesnį užsiemimą, bet suteiktume pagalbą seneliams, našlėms, našlaičiams, moksleviams-etc. Būtų nemaža naudos, prigulintiems prie kooperacijos; lavintume mūsų jaunomenę pirklyboje; pamatytume, kas tinka, o kas ne draugijiniam gyvenimui.

Jaigu turėtume įsigyvenusias, pasiturinčias kooperacijas, tai tokiuose atsitikimuose, kaip šiandien Lawrenco streikas, kooperacijos galėtų palaikyti streikuojančius lietuvius, apsaugoti juos nuo bado, prišiusdamos jiems proviziją; taip elgiasi vienintėlė vietinė kooperacija (Žiūrėk koresp. V. L. No 8.) kuri daugiausia paaukavo iš visų aukavusiųjų nors ji—tai dar jauniausias "biznelis". Negana to. Pažiūrėkime, kokį tvirtą ramstį darbininkai turėtų kovoje su kapitalistais už geresnį kasnį duonos.

Darbininkai, kurie supranta, kad jie yra išnaudjami, neturi laukti sudėję rankas iki ateis socializmo gadynė, nes socializmo įvykdinimas—tai dar aušrinė žvaigždė, kuri parodo mums džiūginantį ateities vaiz-

dą, bet gyvenimo vargų dar nepalengvina. Kooperacija ir jos platinimas yra daug prieinamesnis, greitesnis ir dabar jau neša matomą naudą. Gal būti, kad darbininkai, eidami kooperacijos keliu, galėtų greičiaus paimti viską į savo rankas. Koop.-gi yra didis praktiškas veiksnys, priartinąs žmoniją socializmo linkui.

Kooperacijų vykdinimas, ypač jų vedimas nėra taip lengvas, kaip kalbos apie tai, bet to nereikia nusigąsti; tai nėra koks idėjas, kurį negalimą visiškai pasiekti. Jos yra galimos kaip ir kitos įstaigos, tik reikia teisingų žmonių ir darbo,—teisingo, energiško darbo.

Norint plačiau apsipazinti su kooperacijomis, reikia skaityti Anglijos koop. istoriją, kurioje randa ma pradiniai posmai didžiausios šiandien kooperacijos pasaulyje. Ten parodyta, kaip skurdo prispirti Anglijos darbininkai (suvirš 50 m. atgal), sudėjo po kelis, ar kelioliką dol., uždėjo mažą valgomų daigtų krautuvėlę. Teisingai dirbdami, laikui bėgant, kooperaciją pradėjo lobinti taip, kad šiandien ta org. yra viena didžiausių visame pasaulyje. Toji org. skaito 10 milijonų narių. Jos turtas siekia 2 billijonų dol. Ji turi savo dirbtuves, malūnus, kasyklas, akmenų skaldyklas; krautuves, restoranus; mokyklas, sales, kningynus, kuriuose randasi įvairūs laikraščiai, kningos. Ji leidžia kas metai mokslan tūkstančius narių kurie be kitų mokslų studijuoja sociologiją. Žodžiu, jie turi visą, kas paliečia žmogaus gyvenimą.

Mūsų darbo pradžia negali būti sunkesnė negu pradžia Anglijos kooperatyvu. Gal apsireikštų sunkumas tame, kad mes "nepažįstame" gerai doros ir teisybės. O prie tokių darbų daugiausia to ir reikia. Suprantama, tverti kooperacijas tam, kad tik pavienės ypotos pasinaudotų, negalima: toks darbas niekad neturės pasisekimo. Bet nuo to galima apsiginti. Šiandien turime koop., kurios gyvuoja jau suvirš 2 m.; matoma, jos randa žmoniškus teisingus vedėjus ir darbininkus.

Tiesa, nedaug tegalima pasigirti su šiandieninėmis kooperacijomis, bet peikti ir negalima. Jos rodo nieko gera dar neparodė, bet to negalima nei reikalauti, nes mes pradėdame tikrai mokintis kooperacijas steigti ir vesti. Visados pradžia yra sunki, paini, neaiški, daugelis net gal pasijusti ir skriaudžiamais. Bet, pakol kas, pakol užaugs išmintingesni žmonės, užsiganėdinkime dabar tuo, ką turime; ilgainiu viskas pasigerins.

Žinoma norint tverti kooperacijas, reikia pažiūrėti į aplinkybes, ar randasi pritarėjų, žmonių, kurie tą darbą galėtų vesti. Reikia prirengti ir supažindinti visuomenę bent su paviršutiniaisiais kooperacijos merais. Turint pritarėjų, darbas galima pradėti.

Apie koop. klausimą turėtų tankiau rašyti mūsų laikraščiai; bet, apgailėtina, jie tik vaidus kelia už nebūtų idėjų pluoštą. O į tikrą gyvenimo problemą nenori (o gal nemato svarbos?) dirstelti. Bene vienas tik p. Baltrušaitis ("Dilgėlėse") ilgokai rašė apie kooperacijos klausimą. Tie straipsniai reikėtų

ne tik įsteigėjams bet ir kooperatyvams skaityti, nes ten yra daug pamokinimo.

Įžengę į kooperacijų kelius, pamatysime, kaip mės dar toli stovime nuo draugiško sugyvenimo. Tad turesimė progą pasimokinti draugiškumo. Tai-gi tegul mus visus apšviečia praktiško darbo dvasia.

1912—III—3.

Z. Jank.

Iš draugijinių mokslų srities.

Apie Romą prieš krikščionybę.

Viršiaus matėme stambeldiškąjį komunizmą, arba komunizmo idėją, atsiradusią prieš Kristaus gimimą. Aišku, kad darbo žmonių klausimas pasiliko nuo šaliai, nesa to komunizmo tėvas, Platonas, kilęs iš aristokratų ir išsilavinęs taip, kaip tuokart lavintasi aristokratų tarpe, aristokratiškai težiūrėjo į gyvenimą ir idėja lygybės visų žmonių nė Platono nė kitų jo laike gyvenusių žmonių galvoje negalėjo užgimti, nesa tuokart žmonės nežinojo, kas tai yra lygybė. Antra puse vertus—tuokart valstybių surėdymas buvo toks, kad tokie miestai, kaip Athėnos ar Sparta, pamušę po savo valdžia daugelį kaimyniškų provincijų, iš vergų ir teuzsilaikydavo. O kuomet vergija yra valstybės gerovės pamatas, tada apie lygybės idėją galima tikrai svajoti, ir tai svajones mato *sapne* vieni tik vergai, bet niekad ne ponai.

Prie to, senovės valstybėse tokie mįslinčiai, kaip Platonas, negalėjo rasti savo idėoms pritarėjų; jie turėjo laukti, kad gal koksai valdonas ar turtingas galinčius persiims humanitariškais jausmais, prisilenks prie jų ir pasistengs įkūnyti filozofų užmanymus. Pasitikėti liaudim, ištvirkusiais čiabuviais, pripratusiais prie lengvo gyvenimo, ir prie to, kad juos turi užlaikyti turtingesnė klasė, išnaudojanti užkariautas provincijas ir pavergusi jų gyventojus, pasitikėti čiabuviais, laipsniškai virstančiais į basąjį proletariją, arba, kaip dabar priimta sakyti, lumpenproletariją, nebuvo galima. Aristokratija-gi, nuvarginta ir išnaudojama liaudies, kiek ir kur galėdama pradėjo šalintis nuo šalies rėdymo ir kur tik galėjo rengė dirvą sumaniems ir drąsiems žmonėms paversti valstybę į monarchiją. Apie vergus—negali būti ir kalbos. Pirma dėlto, kad nė Platonas, nė kas kitas iš jo sluogsnio neitų pas vergus, laikomus tuokart prilgstančiais gyvuliams. Tatai mažu-pamažu ir Graikija ir kitos senovės valstybės, kuriose užtinkama demokratiškas, jai taip galima pasakyti, rėdas, virsta monarchijomis.

Tas-pats atsitiko ir Romoje, tame didžiausiame senovės pasaulio centre, kuriam priklausė neapsakomai dideli žemės plotai. Laikuose, kuomet užgimė Kristus, Romos respublika baigė savo gyvavimą ir pavirto į cazarų valstybę.

Romos respublikos galybė kitados rėmėsi liuosųjų valstiečių—žemdirbių sluogsnium; bet nuolatinės karsės su kaimyniškais tautomis, nuolatiniai užkariavimai svetimų, net gana tolimų šalių, kaip Vokietija,

Šveicarija, Austrija, Afrika ir t. t. mažu-pamažu išnaikino smulkųjų Romos respublikos ūkį ir paliko tik-tai stambųjį, kuriame visus darbus dirbo vergai. O vergus vedė į Romą karės, ir vedė juos nesuskaitomais pulkais; daugelis Romos karių buvo pradėdamos tik-tai tam, kad paėmus suiminius ir atgabenus juos valstybėn. Taip maž-daug 300 metų prieš Kr. g. Athėnose ant 21,000 gyventojų buvo 400,000 vergų. Romoje gi vergų buvo tokia daugybė, kad prieš pat Kristaus gimimą tūlas Lukullus pardavinėjo karėje suimtus vergus po 4 markes, (apie \$1.00) rokuojant vokiškais pinigais.

Valstybės pamatas, valstiečiai—ūkininkai, išnyko ir pavirto į bežemius. Juos išstumė iš jų ūkių, kaip jau paminėjome, karės ir stambūs ūkiai. Anais laikais nebuvo taip prasiplatinusi išdirbija, kaip dabar; visus-gi tuokart esančius darbus atlikti turėjo neapmokamasis vergas, kurio niekad nesigailėta, nesa vergų buvo tiek ir tiek. Tatai išstumtas iš ūkio valstietis-ūkininkas turėjo pavirsti į nieko neturiantį ir nieko neveikiantį miestų beturčių luomą; prie jų prisidėjo dar ir paliuosuojamieji ir-gi nieko neturintie ir nieko neveikiantie vergai.

Gyvuojant demokratiškai Romos respublikai, berturtas nebuvo dar taip labai atjaučiamas. Liaudis mokėjo naudoties savo politiškais teisėmis ir stengėsi išnaudoti (eksploatuoti) užkariautas šalis įvairių įvairiausiai būdais. Ačiu tai politiškai galybei, liaudis turėjo miestuose ir pasilinksminimus ir duoną ir kitką. Kadangi valstybė remiasi ūkininkais, tad daryta bandymai padalinti plačius ir neišgyvenamus žemės plotus bežemiams. Vienok tie bandymai nepasisekė, nesa atsirėmė į dvi visųsvarbiausi kliūti; pirma, stambieji žemės savininkai trukdė tokius sumanymus, o jai kur įsikūnydavo, tad turčiai tuoj išstumdavo valstiečius iš jų ūkių; antra-gi—patys bežemiai retai tebūdavo prielankūs naujiems žemės padalinimo sumanymams. Jie, begyvendami miestuose, įprato nieko nedirbti, naudoties svetimu luobiu, versti turčius suteikti jiems kas buvo reikalinga; vargas ir sunkus darbas ūkyje nelabai juos patraukdavo; o jai kur ir gaudavo žemės sklypą, tad, neilgai telaukdami, pasistengdavo praleisti jį, idant vėl tapti laisvais miesto beturčiais—piliečiais.

Svarbiausius tokios reformos bandymus darė broliai Tiberijus Simpronijus Grakchas (163—133 pr. K. g., nužudytas aristokratų) ir Kajus Simpronijus Grakchas (61—53 ir-gi aristokratų nužudytas). Jie stengėsi sutverti naujus savininkus, atgaivinti ūkį apdalinus žeme beturčius. Grakchų darbą vedė toliau Katilina (gim. 108, mirė 62 pr. K. g.), žinomas senovės historijoje po vardu maištiniko; tūli historikai vadina jį komunistu, o vienas — Mommsenas—ir anarchistu; vienok tai nėra teisinga, nesa Katilina, kaip ir broliai Grakchai, nė nemįslijo įvesti komunistišką draugijos tvarką ir panaikinti privatišką nuosavybę. Jis, kaip ir anuodu, norėjo beturčiams suteikti turtą, neturintiems žemės suteikti ją. Nuo Grakchų jisai gal tuomi tik skiriasi, kad jo tikslu

buvo atsiekti galybę ir valdžią, žemės-gi padalinimas beturčiams buvo tikslas būdas, arba įrankis, reikalingas tam tikslui atsiekti. Grakchų gi tikslu buvo bežemių klausimas.

Pranykus smulkiam valstiečių ūkiui, pavirtus demokratiškai respublikai į cezarizmą, neturtingų draugijos sluogsnių skurdas kilo augštin ir augštin. Tas kelias vedė visą Romos valstybę prie pilno ir visuotinio socialinio nupuolimo.

Kuomet politiškas gyvenimas proletarų tarpe apmirė, ilgainiu ir jų mąstymo būdas persikeitė. Aristokratija nebenorėjo veikti pati ir, neužkabinėjama liaudies, rengė pamatą vienvaldybai, pradžia taip vadinamojo biurokratizmo.

Nykstant smulkiems ūkininkams, dingo ir tautiškoji kareivija; jos vieton kareivija samdyta; su samdytine kareivija nelabai toli tenužengdavo valstybė ir jos, t. y. kareivijos, uždaviniai susivedė prie to, kad sergėti valstybės pašalius ir daboti vidurinę valstybės tvarką, būtent laikyti nuošaliai šiek-tiek neramius gyventojų gaivalus. Vergų skaitlius ėmė mažėti, nors dar išdirbija, kaip žemdirbystėje, taip lygiai ir amate, buvo vergų rankose. Stambūs ūkiai dar užsilaikydavo, bet jau mažu-pamažu pradėjo skaldyties ir siaurinties ir pradėta dalinti dideli ūkiai į mažesnius, ir davinėti jie nuomininkams už tam tikrus darbus ir patarnavimus. Tokie nuomininkai buvo vadinami kolonais, kuriuos užtinkame visoje veik Europoje vidurinių amžių laikuose.

Tokiu būdu gana greitai laiku ėmė mažėti liuosų-jų darbininkų skaitlius. Daugelis nepasekmingų karių ir-gi mažino gyventojų skaitlių; o esantieji miestų proletarai, gyvenantie visųbaisiausiose sąlygose, negalėjo duoti valstybei ir tiek naujų pyliečių, kad nemažėtų valstybės gyventojų skaičius; turtingoji klasė pradeda rūpintis, kad žemės išgyvenimui užtektų darbo žmonių, kolonų, ir pradeda traukti į Romos imperiją svetimtaučius, barbarus. Pagalios daėjo ikitam, kad kariuomenė, pirkliai ir pramonės darbininkai susidėdavo vien tik iš ateivių.

Vienok tų ateivių neužteko, idant užlaikyti Romos augštai iškilusią kultūrą ant tokio laipsnio, kokį ji buvo pasiekusi. Sumažėjus darbo spėkai, sumažėjo ir produktai, sumenkėjo ūkis, puolė žemyn mokslas ir menas...

Ačiu tam Romos galybės nupuolimui atsirado nauja spēka, išgelbėjusi nuo visuotinosios pražuties tai, kas dar buvo galima išgelbėti. Ta spēka, vardu krikščionybė, užlaikė Romos kultūros liekanas ir ant jų pradėjo statyti naujos kultūros rūmą.

Pažvelgę į Romos nupuolimą istoriją, susipažinę su sąlygomis, kuriose gyveno romėnai tuokart, kuomet pradėjo skleisties pasaulyje Kristaus idėos, grįžkime prie mūsų pamatinės temos, būtent prie komunizmo.

Kaip Graikijoje, kuomet ji socialiai nusilpnėjo ir linko prie nupuolimo, taip lygiai dabar Romoje visi, kas tik priėjautė skurstantiems žmonėms, stengė-

si kokiū-nors būdu surasti išėjimą iš to baisaus padėjimo, kokiame buvo draugija. Tas klausimas buvo visai apsvarstomas. Atsirado net tūlas Plotinas, gyvenęs III amžiuje po Kr. g., kuris įgijęs augštesnių luomų ir net imperatoriaus Gallieno ir jo pačios Saloninos prielankumą, užmanė įkurti miestą pagal Platono idėalą; turčiai, kuriems tas sumanymas suteikė progą praleisti laiką, išrinko ir vardą tam išsvajotam miestui—būtent Platono miestas, arba Platonopolis. Tačiau tas sumanymas sumanymu ir pasiliko, neišėjęs iš didžiūnų rūmų gyveniman.

Taip draugija jautėsi blogai, ir taip visas gyvenimo surėdymas buvo netikęs, kad nematyta jokio išėjimo; valdžiai niekur jau netikėta, nuo imperatorių, kurie kitados laikyta galingiausiais ant žemės gyvenančiais dievaičiais, nebelaūkta nieko. Tikėtasi sulaukti ateisiant kaž-kokią nepaprastą viršprigimtą galybę, kuri surėdytų gyvenimą atsakančiau ir geriau. Stebuklingos galybės laukta labjausia ten, kur žmonės buvo labjausia nusigyvenę iš materijališko atžvilgio į žemiausiuose draugijos sluogsniuose laukta išganytojaus, kuris įkūnytų pasaulyje garsingą karalystę. Toje karalystėje nebus nė karės, nė vargo, nė bado; joje viešpataus santaika, džiaugsmas, gausa. Ir tą karalystę turi įkūnyti Kristus, Dievo sunus.

Švento Jono Krikštytojaus apreiškimas, arba Apokalipsis, sako, kad neužilgio po Nerono mirčiai užstosianti baisi karė tarp Kristaus ir Antikristaus, kurioje dalyvausianti visa gamta, ir kad toje karėje laimėsias Kristus. Paskui Jis įkursias tūkstandio metų viešpatystę, kurioje viešpatausią teisingieji ir kurioje mirtis neturėsianti jokios galės. Po tai karalystei atsirasianti nauja žemė ir naujas dangus ir ant tos žemės žmonės pastatysią laimės sostapilį, naują Jerozolimą. Tokia svajonė tegalėjo užgimti tarpe tokių žmonių, kurie ištikrųjų troško ramybės ir geresnio gyvenimo, negu viešpatavęs jų laikuose.

Ilgainiu gi, apie pusę penktojo amžiaus, kuomet šv. Augustinas pradėjo aiškinti šv. Jono apreiškimus, bažnyčia tą naują žemę su jos karalyste ir tą laimingąją naują Jerozolimą kėle nuo žemės kamuolio į dangų, o skurstantiems žmonėms paliko jų skurdą ir viltį pasimirus atsiekti laimingą gyvenimą. Ag ir priedodis sako: "viltis yra kvailųjų motina."

Mēs žinome, kad pirmuose mūsų eros amžiuose Romoje viešpatavo baisus ir neapsakomas beturtas. Su tuo beturtu bandė vesti kovą ir valdžia ir turčiai, tačiau nė šie nė tie negalėjo nieko atsiekti. Miestų gyventojai visai atsiskyrė nuo kaimų: nė kaimietis miestelėno, nė miestelėnas kaimiečio nebegalėjo suprasti ir net žodžiai, "kaimietis ir nekrikščionis" turėjo vieną ir tąpačią reikšmę (*paganus*—kaimo gyventojas paeina nuo žodžio pagus, kaimas; krikščionis vartojo tą žodį vietoje stambeldys; to žodžio velybesnė prasmė užsiliko iki mūsų: poganin, pagonas). Juo didesnis skirtumas atsirado tarpe kaimo ir miesto gyventojų, juo tų pastarųjų gyvenimas toliau pasitraukė nuo kaimo, ir jie patys galėjo pasifikėti tikslai savo spēkomis.

Tatai tarpe tų miestelėnų, tarpe basųjų proletarų, ir prasidėjo naujas anuose laikuose krikščioniškasis judėjimas. Tas žmonių sluogsnis, pripratęs dar respublikos o paskui ir imperijos laikuose prie to, kad jį penėtų valstybė, ir dabar turėjo supratimą apie komunizmą sulig vartojamų dalykų, tad nestebėtina, kad pirmuose krikščioniškosios eros amžiuose pirmieji Kristaus pasekėjai pradėjo tarpe savęs skelbti idėją komunizmo ant suvartojamų dalykų. Tuokart dar nebuvo taip plačios išdirbijos, kaip mūsų laikuose, pertat negalėjo būti ir kalbos apie komunizmą ant išdirbijos įrankių. Ir ši komunizmo išvaizda, t. y. komunizmo sulig suvartojamų dalykų, nesutiko šiame atvejyje jokių kliūčių.

Ir taip, neilgai telaukus, užgimė komunistiškos idėjos toje pakraipoje, jų gi įkūnijimui atsirado komunistiškos draugystės, arba bendrijos.

Seimui prisiartinant.

II.

Be paminėtų pereinamo numeryje "Tėvynės" dalykų, turime dar labai daug įvairių klausimų, kuriuos turės išrišti būsiantis Seimas. O kad išrišus tuos klausimus pasekmingai ir nuosekliai, — reikia išanksto prie jų prisirengti kuopose, kurios paskui ir duos tinkamas instrukcijas siunčiamiems į Seimą savo atstovams.

Vienas bene svarbiausias šiame atvejyje klausimas — tai priėmimas naujo konstitucijos projekto su skyriumi pašalpos ligoje ir jo įgyvendinimas Susivienijime.

Daugelyje kuopų girdisi rūgojimai, neaprimę dar nuo pernai metų; daugelis žmonių, žinančių apie SLA. ir norinčių įstoti į jį, laukia naujos konstitucijos. Tad šiame momente ir yra svarbu, kad naujoji konstitucija būtų kuogreičiausia priimta ir įvesta į SLA., kaip įstatymas. Reikėtų būsimo Seimo nariams įsakyti peržiūrėti konstitucijos projektą ir balsavimų pasekmes, kaip lygiai ir kuopų įnešimus, apsvastyti tatau, tuojaus pat pavęsti gerai anglų kalbą pažįstančiam žmogui išversti ją anglų kalbon; paskui paduoti tas projektas advokatui, specialistui panašų kaip SLA. draugijų reikaluose, peržiūrėti. Toliaus, sulig to advokato nurodymų galūtinai sutvarkyti visą konstituciją, kad nesirastų jorė kas nors priešingo. Suv. Valstijų įstatymams. Po tam visam konstituciją (jau ištaisyta) reikia paskutiniu sykiu pagarsinti mūsų organe ir iš organo perspausdinti; tuo būdu susitaupyti keliosdešimtį dolarių: neprisiėtų mokėti už statymą, o ir šiaip geriau išsigarsintų mūsų organizacijos pamatai ir tikslai.

Mano nuomone Seimas turėtų nutarti įvesti kon-

stituciją Susivienijime nelaukiant naujų 1913 metų. Ar nebūt gera įvesti ji nuo pradžios paskutinio šių metų bertainio, t. y. nuo 1 spalio mėnesio. Keturių mėnesių laiko pilnai turėtų užtekti visam tam darbui atlikti.

Beto, Seimas turėtų galūtinai sutvarkyti skyrių pašalpos ligoje. Kiek matoma iš Konst. Komisijos projekto, ji pagarsino tik projekto škičą, prie kurio dar reiktų tūli dalykai pridėti ir paaiškinti. Prie to skyriaus galima dar šis-tas ir paaiškinimui pasakyti. Kaikur sakoma, kad to skyriaus piningai turi pasilikti kuopose, o ne Centro Ižde. Su tuo negalima sutikti, atsižvelgiant į pamatinį Susivienijimo principą. SLA. yra įsteigtas ir gyvuoja tam, kad nariai vieni kitus remtų ir šelptų. Bepigu tai atsiekti, kuomet yra bendras brolystės ryšys tvirtas; o toks jis turi būti. Paliekant pašalpos fondą kuopose, mes duodame progą naudoties tuo skyriumi tiktai toms kuopoms, kuriose yra daug narių; o mažesnės kuopos negalės juo pasinaudoti, nesa iš mažo skaitliaus narių neužlaikys pas save fondo tokioje tvarkoje, kad užtektų pašalpos. Išeis tatai, kad didelių kuopų nariai, mokėdami į pašalpos skyrių nedaug, turės ir kapitalą tame skyriuje; o kuopos, turinčios nedaug narių, bus nuolatos apsunkintos dideliais mokesčiais ir vargiai teišteks energijos, kad tą fondą pas save užlaikyti. Tokiu būdu, palikdami pašalpos ligoje skyriaus fondą kuopose, mes apsilenksime su pamatiniu mūsų organizacijos principu: savitarpinė pašalpa, brolystė ir lygybė.

Renkant to skyriaus mokestis į Centro iždą, padarysime tai, kad visi SLA. nariai bus lygūs, vienas rems visus, visi rems vieną. Ir mažų ir didelių kuopų nariai turės lygius privalumus ir lygias tiesas.

Sekąs klausimas — tai mokestis į tą skyrių. Pavelyčiau tvirtinti, kad 30c. per mėnesį į pašalpos skyrių — yra permaža mokestis. Apskritai imant, šiaip dr—čių nariai per metus sumoka į pašalpinės dr—stes įvairių kontribucijų (mėnesinės, laidotuvėms, baliuose etc.) nuo 12 iki 14 ir 15 dol. Šičion tik mokės 30c. per mėn. nepridėjus prie to ap s mokestį. Kad išvengus ateityje pakėlimo mokesčio į tą skyrių, pabandykime (nes ir tas visas skyrius yra bandymas) nutarti mokėti 40c., ar 45c. Juk jai praktika parodys, kad tos mokesčio yra perdaug, mes patįs galėsime padaryti ją prieinamesne. Reikia tikėtis, kad įvedimas Susivienijime pašalpos ligoje ant lygaus visiems nariams pamato, sudrutins mūsų organizaciją ir sutrauks prie jos išeičių didžiumą. Žinoma, reikia, kad mūsų jaunuomenė suprastų tą rolę, kurią Susivienijimas turi lošti ekonomiskame išeičių gyvenime. Užtenka mums vėjus begaudzius, reikia užsiimti praktišku darbu.

Sekąs iš eilės klausimas — tai mūsų organo "Tėvynės" reikalai. "Tėvynė", kaip Susivienijimo organas, nėra pastatytas ant laikraštinio "biznio" pamatų. Greičiausiai tie pamatai yra idėališki. Tarp kitko mes neturime agentų, kad užrašintų "Tėvynę" nepriklausantiems į SLA. žmonėms, tad ir įplaukimai prenumeratos yra begalo maži; o tuom išgarsintume

J. S. Praselaitis, Waterbury, C.		T. Astramakas, Philadelphia, P.		Ant Izdininko.					Dr. J. Šliupas, Scranton, Pa.											
17	13	33	13	49	2	168	3	J. Skritulskas, New Britain, C.	19	2	30	6	34	1						
71	2	126	3			213		3	12	6	1	7	12	243	5		Labu	14		
			Labu	33		J. J. Paukštis, Brooklyn, N. Y.	3	11	14	14	4	19	4	P. J. Chmieliauskas, Plymouth.					12	
						213		20	3	23	4	27	4	119						
						J. O. Širvydas, Brooklyn, N. Y.	3	30	3	34	15	36	2	V. Ambrozevičia, Newark, N.J.						
						228		38	10	40	10	41	1	145				10		
						J. Skritulskas, New Britain, C.	3	43	18	44	10	45	16	S. J. Mockaitis, Shenandoah, Pa.					10	
						3	1	4	1				7	12						
						J. Simanavičius, Plymouth, Pa.	2	60	8	69	4	71	7	J. Juozupavičius, Baltimore, MD					10	
						34		74	3	75	14	82	12	64						
						J. Simanavičius, Chicago, Ill.	2	97	7	99	10	103	9	P. V. Birštonas, Shenandoah, P.						
						36		112	4	121	7	129	4	14	1	20	1	74	1	
						Dr. Zimantas, Chicago, Ill.	2	130	4	133	6	142	10	82	1	130	1	194	4	
						36		143	3	157	3	175	3				Labu	9		
						Varašius, Chicago, Ill.	2	199	8	200	5	201	6	S. Žalnieraitis, Wanamie, Pa.						
						40		212	3	219	6	227	3	74	1	121	1	129	2	
						V. Kvedera, Baltimore, M. D.	2	230	20	248	5	251	5	201	4	212	1			
						64											Labu	9		
						K. Žukas, Chicago, Ill.	2	J. J. Paukštis, Brooklyn, N. Y.							S. Paukštis, Edwardsville, Pa.					
						85		11	3	29	18	34	3	67					8	
						I. S. Vitkus, Chicago, Ill.	2	36	26	38	5	41	13	F. Kavaliauskas, Wilkes-Barre,						7
						129		49	5	46	5	71	2	35						
						F. Butkus, Chicago, Ill.	1	74	4	83	15	112	7	K. P. Šimkonis, Turners Falls,						6
						168		129	6	167	6	168	5	94						
						F. Cibulskis, Labu	1	228	5	229	3			L. M. Kaziunas, Shenandoah, P.						5
						168								23						
						T. Laukevičius, Labu	1	Jurgis Gegužis, S. Boston, Mas.							P. Sarpalius, Wanamie, Pa.					6
						168		14	1	17	10	33	15	230						
						D. J. Kasperskas, Labu	1	34	1	38	1	49	1	P. Lazaukas, Baltimore, M.D.						3
						227		57	1	64	4	69	3	64						
						P. Sarpalius, Labu	1	83	1	85	11	126	3	J. Tananevičius, Chicago, Ill.						3
						230		143	12	165	9	194	3	36	2	74	1			
						J. Kriušinskas, Labu	1	200	1								Labu	3		
						230		J. Alenskas, W. Pa.						V. Geležiunas, Union City, Co.					3	
						J. Samuolis, Pittston, Pa.	1	30	22	35	29			20						
						7								J. Bindokas, Wanamie, Pa.					3	
						Gražaitis, Cleveland, Ohio.	1	M. Bridickas, Hazleton, Pa.							230					
						14		24	29	52	10			V. Sarpalius, Wanamie, Pa.					3	
						Dr. A. Jankauskienė, Brooklyn.	1							230						
						27		T. Paukštis, Pittston, Pa.							A. A. Aponaitis, Westville, Ill.					1
						P. Žilinskas, So. Boston, Mass.	1	7	4	14	4	17	4	21	1	29	1	199	1	
						33		34	1	35	1	40	5				Labu	3		
						K. Liutkus, Meriden, Conn.	1	47	1	49	1	57	1	V. Daunora, Brooklyn, N. Y.						
						49		74	3	85	1	92	5	71	1	83	1			
						Vaivada, Labu	1	157	1	230	1						Labu	2		
						64		J. Simanavičius, Plymouth, Pa.						A. Venskaitis, Baltimore, M. D.					2	
						J. G. Gegužis, So. Boston, Mass.	1	17	1	37	28	41	4	64						
						83								P. Čeplikas, So. Boston, Mass.					2	
						J. Laurinaitis, Labu	1	K. Varašius, Pittsburgh, Pa.						43						
						83		42	28	157	2			P. Mikolainis, Elizabeth, N. J.						
						V. Akromavičius, So. Omaha, N.	1							27	1	201	1			
						87		Anseravičius, Shenandoah, Pa.									Labu	2		
						J. Gerdauskas, Labu	1	23	16	39	6			A. Beržinskas, Chicago, Ill.						
						168								129						
						T. Paukštis, Pittston, Pa.	1	A. Olszewskis, Chicago, Ill.												
						103		14	5	121	1	170	5	V. Skaržinskas, Philadelphia, P.					2	
						J. Ilgaudas, Chicago, Ill.	1	228	3	244	6			170						
						103								J. Dilbaitis, Pana, Ill.					1	
						A. Baronas, Labu	1	P. Draugelis, Brooklyn, N. Y.						82						
						128		38						J. Ivaškevičia, Baltimore, M. D.					1	
						J. F. Juozūnas, New Haven, C.	3	J. S. Vaškevičius, Pittston, Pa.						64						
						142		7												

B. Navickas, So. Boston, Mass. 43	199 5 201 6 212 2	P. Stankevičia, E. New York, N. 228	T. Dudis, Philadelphia, Pa. 170 1 245 2
K. Jokubaitis, Chicago, Ill. 36	213 4 244 5 248 6	J. Bieliauskas, Philadelphia, Pa. 170	Labu 3
Dr. A. Šliupitė-Jankauskienė, Brooklyn, N. Y. 34	P. Draugelis, Brooklyn, N. Y. 112 6 165 6	J. Žemantauskas, Waterbury, C. 40 2 60 1 121 4	P. Sarpalius, Wanamie, Pa. 230
P. Vaiceliūnas, Newark, N. J. 27	Labu 50	J. Drazdis, Gilberton, Pa. 39	J. Juozupaitis, Forest City, Pa. 2
A. Bridickas, Shenandoah, Pa. 23	J. J. Paukštis, Brooklyn, N. Y. 29 3 34 1 36 10	J. Nienius, Wilkes-Barre, Pa. 35	Jiešmantas, Pittston, Pa. 7
J. Valaitis, Shenandoah, Pa. 23	38 6 41 1 71 2	L. M. Lazūnas, Shenandoah, Pa. 20	F. P. Bradchulis, Chicago, Ill. 36 1 212 1
P. Vaičiulaitis, Beloit, Wis. 19	A. Ambraziejus, Mt. Carmel, Pa. 57	Vaičiulaitis, Beloit, Wis. 19	Labu 2
Z. Buividas, Brockton, Mass. 17	K. Varašius, Pittsburgh, Pa. 40 16 92 5 243 5	K. Brozis, Plymouth, Pa. 38	A. Kundrotas, Brooklyn, N. Y. 14 1 156 1
A. Kundrotas, Brooklyn, N. Y. 213	245 8 103 2	J. Alenskas, Wilkes Barre, Pa. 85	Labu 2
F. P. Bradchulis, Chicago, Ill. 14	J. P. Laurinaitis, So. Boston, M. 2 4 17 13 69 4	A. B. Strimaitis, New York, N.Y. 14 2 74 3 121 1	P. Norkūnas, So. Boston, Mass. 33
V. Genutis, Cleveland, Ohio. 14	165 9 194 3	Labu 6	P. Čeplikas, So. Boston, Mass. 43
A. Miliauskas, Pittston, Pa. 7	V. Suckus, Plymouth, Pa. 37	V. Balčiūnas, Shenandoah, Pa. 23	V. Ambrozevičius, Newark, N.J. 47 1 156 1
M. J. Damijonaitis, Chicago, Ill. 227	V. Daunora, Brooklyn, N. Y. 83 3 213 16	J. G. Geguzis, So. Boston, Mass. 30 1 49 1 60 2	Labu 2
J. Grigas, Central, Ill. 200	Labu 19	142 1	M. M. Račiūtė, New York, N.Y. 49
S. Kišonas, Philadelphia, Pa. 170	P. Lazauskas, Baltimore, M. D. 64	J. Simanavičius, Plymouth, Pa. 34	B. K. Balevičia, Chicago, Ill. 57
S. Puskepalis, Philadelphia, Pa. 170	J. Skritulskas, New Britain, C. 17 1 20 1 23 1	A. Sungaila, Central, Ill. 200	J. Kungis, Baltimore, M. D. 64
J. Bieliauskas, Philadelphia, Pa. 170	67 8 168 5 199 1	J. Kazakevičius, Pittston, Pa. 7	J. Juozupavičius, Baltimore, MD 64
T. Laukevičius, Stamford, Conn. 168	Labu 18	A. Bridickas, Shenandoah, Pa. 23	V. Pūkas, Chicago, Ill. 82
I. S. Vitkus, Chicago, Ill. 129	J. K. Raulinaitis, S. Boston, Mas 27 2 33 12 126 3	J. Ivaškevičius, Baltimore, MD. 64	P. Kubertavičius, Mahanoy City 82
P. Povilaika, Waterbury, Conn. 94	Labu 17	S. Jankauskas, Hoboken, N. J. 71	Dr. J. Šliupas, Scranton, Pa. 97
K. Laucius, So. Omaha, Neb. 87	M. Bridickas, Hazleton, Pa. 45	J. Ambrzevičius, Brooklyn, NY 71 1 213 3	J. M. Ambrazevičius, Clinton, I. 121
A. Grautis, So. Omaha, Neb. 87	M. Jonikis, Plymouth, Pa. 6	Labu 4	J. M. Tananevičia, Chicago, Ill. 129
J. Marijonaitis, So. Omaha, Neb. 87	A. Ramanauskas, Lawrence, M. 41 2 75 13	J. Garšva, Brooklyn, N. Y. 83	P. Žalnieraitis, Seelyville, Ind. 201 1 212 1
Ant izdo Globėjo:	Labu 15	V. Basanavičius, Edwardsville. 85	Labu 2
P. V. Birštonas, Shenandoah, Pa. 2 6 7 14 11 17	F. Kavaliauskas, Wilkes-Barre, 35	J. Staniškis, Seelyville, Ind. 201	J. Vaškevičia, Pittston, Pa. 7
14 8 23 13 29 8	S. Makauskas, Elizabeth, N. J. 3	J. Budakas, Wanamie, Pa. 230	A. Mozūras, Pittston, Pa. 7
30 30 33 1 34 1	K. Samuolis, Pittston, Pa. 7	J. Tareila, Ansonia, Conn. 36	Kašuba, Pittston, Pa. 7
38 26 43 17 49 1	J. Andriušis, Herminie, Pa. 99	J. Bendoraitis, New Philada, Pa. 35	P. Šukis, Cleveland, Ohio. 14
57 1 69 3 74 6	M. J. Damijonaitis, Chicago, Ill. 77 1 142 7 227 1	J. Lutkauskas, Brooklyn, N. Y. 36 2 71 1	Telksnis, Cleveland, Ohio. 14
97 5 112 5 187 26	Labu 9	Labu 3	Biliūnas, Cleveland, Ohio. 14
212 5 219 6 227 2	T. Astramskas, Philadelphia, Pa. 36 1 103 4 168 2	J. Balčiūnas, Rhone, Pa. 44	V. Kaunas, Bridgeport, Mass. 17
229 3 230 17 244 2	170 2	J. Dilbaitis, Pana, Ill. 82	Petkūnas, Brockton, Mass. 17
248 5	Labu 228	V. Valiuskas, Chicago, Ill. 129	M. Neimonas, New Britain, C. 34
T. Paukštis, Pittston, Pa. 14 11 24 29 34 13	A. A. Aponaitis, Westville, Ill. 29 4 199 4	Labu 3	K. Linkevičia, Meriden, Conn. 34
35 11 38 1 43 2	Labu 8	J. Dilbaitis, Pana, Ill. 82	P. Rutkauskas, Chicago, Ill. 36
44 3 47 6 57 10	K. Laucius, So. Omaha, Neb. 87	Labu 3	K. Mažeika, Chicago, Ill. 36
74 2 85 4 103 2	A. Povilaika, Waterburp, Conn. 44	Labu 3	
119 12 130 5 133 5	Labu 8		
143 13 156 3 175 3			

Laurinaitis, So. Boston, Mass.	J. Šlekis, Chicago, Ill.	157	4	165	9	194	2	Dr. Šliuputė-Jankauskienė, Brooklyn, N. Y.
38	1	133	1	200	1	201	3	212
P. Mockapetris, So. Boston, M.	J. Kardokas, New Britain, Con	219	6	230	17	245	4	7
43	1	156	1	Pavienių				20
A. Brožis, Meriden, Conn.	J. Matulis, Philadelphia, Pa.							36
49	1	170						45
K. Liutkus, Meriden, Conn.	K. Varašius, Pittsburgh, Pa.							82
49	1	200						175
J. Praselaitis, Waterbury, Con.	F. Matulaitis, So. Boston, Mass.							213
49	1	213						245
M. Paltanavičia, Worcester, M.	J. Lapieniū, Des Moines, Iowa							Labu
57	1	227						122
K. Pašluosta, Grand Rapids,	M. Stankevičius, Wanamie, Pa.							Dr. F. Matulaitis, So. Boston, M
60	1	230						14
M. Radavičia, Baltimore, M.D.	V. Sarpalius, Wanamie, Pa.							40
64	1	230						57
V. K. Račkauskas, New York	Ant Daktaro-Kvotėjo:							74
75	1	Dr. Baltrušaitienė, Pittsburgh.						97
K. Gugis, Chicago, Ill.	2	6	3	13	6	16		170
82	1	7	9	14	4	17		212
K. Ambrazevičius, Brooklyn, NY	23	2	27	13	29	10		230
83	1	33	14	34	2	35		230
Laurinaitis, So. Omaha, Neb.	37	28	38	2	40	17		230
87	1	42	25	43	1	44		230
Šakinis, So. Omaha, Neb.	47	5	49	1	52	3		230
87	1	60	5	69	4	71		230
M. Maslauskas, So Omaha, Neb	74	3	82	1	83	1		230
87	1	85	9	92	1	94		230
F. Živatkauskas, Scranton, Pa.	103	1	120	10	121	1		230
103	1	126	3	129	1	130		230

Kuopos, balsavusios už nežinomas ypatas:

Ant Prezidento:	
29 kuopa.	J. Žemantauskas, iš 30 kuopos
97 ..	F. Žalnieraitis, iš 30 kuopos
Ant Išdininko:	
29 kuopa.	J. Žemantauskas, iš 30 kuopos
19 ..	Paukštis
27 ..	Jurgis Gegužis, iš 165 kuopos
40 ..	Jurgis Gegužis, iš 165 kuopos
87 ..	Paukštis
212 ..	Jonas Gegužis, 33 kuopos
57 ..	J. Lazauskas
29 ..	A. Lišauskis
Ant Daktaro-Kvotėjo:	
19 kuopa.	Statkevičia
29 ..	Andrius Jankus
92 ..	J. Stasiulevičius
Ant Prezidento 55 kandidatai	
.. Išdininko 60 ..	
.. Izdo Globėjų 108 ..	
.. Daktaro-K—jo 8 ..	
Labu 231	

Nominacijų tvarkymo Komisija: } P. Mikolainis,
V. Daunora,
S. Jankauskas.

Peržvalga.

× "Katalike" (10) p. Jonas M. Vieraitis straipsnyje "Gelbėjime jaunuomenę nuo ištautėjimo" pasiūlo Amerikos lietuviams įkurti mokslinę draugiją vardu "Žiburėlis", kurio tikslu turėtų būti

Steigimas Amerikoje po lietuvių kolonijas vidurinių mokyklų, kuriuose dominuojanti kalba turėtų būti lietuviška.

Čia suprask kalbama apie vidurines mokyklas, kitaip sakant apie High Schools. Argumentas tam

sumanymui: kad lietuvių vaikai nebūtų karšiami, iš ko išeina?

3 "... viena ir ta pati istorija: vergaujame mes ir su vaikais svetimiems tarnaudami..."

3 O tam visam prašalinti tėra vienas, kaip p. Vieraitis mano, būdas: mes turime stengties, šale parašijinių mokyklų, įsikurti viršesnes mokyklas,

7 "... kuriose mūsų priaugantieji vaikai būtų mokiami netik angliškosios kalbos ir kitokių mokslų, bet ir tėvynės meilės."

3 Toliaus p. Vieraitis, ragindamas visuomenę įkurti "Žiburėlio" draugiją, užkliudo ir mūsų didžiulias draugijas: S. L. A., S. L. R. K. A.; šios draugijos tik suvaziavimuose *retkarčiais* paskiriančios "kiek tai mokslieškiams reikalams", bet dėlėi savitarpinių svarbesniųjų savo reikalų jos ir negalinčios daugiau duoti visuomenei. Gi esančios moksleiviams šelpti draugijos ir-gi nėsančios tikusios:

"Kunigų "Motinėle" ir tautininkų "Aušra" pila pinigus tik vieniems galvočiams, besilavinantiems Francijoje, Šveicarijoje ir kitur, o tai daro todėl, kad paskui tuos "išminčius" pamačius kur tarnaujant svetimoms šalims, tankiausiai Rossijos biurokratijai."

Matyt, kad p. Vieraitis nežino, kad didžiulama "Aušros" šelpiamų moksleivių,—tai nuo Rossijos biurokratizmo persekiojimų pabėgusie mokiniai. Kur nuoseklumas? Gi baigdamas sumanymą autorius meta "Motinėlės" ir "Aušros" sušelpiems pirštine:

"Ar nors vienas už "Motinėlės" ir "Aušros" pinigus palikęs inteligentų pamėgino tarp mūsų išsiviečių apsigyventi ir išvesti mus iš amžinos nežinės vergijos? Ar tie ponai rupinasi mūsų likimu?"

Drąsiai. Mes galėtume p. Vieraičiui nurodyti ne vieną, kurie dirba lietuviams ir su lietuviomis. Abelnai imant, pas mus sumanymų galybė,—ir vienas už kitą garsesnis, didesnis! O smulkaus, ir-gi naudingo, darbo aplink save, savo šeimynose, kuopelėse—

nedirbame. Sumanymų ligomis sergame. Kad ir dabar: lietuviai, nuvargę neturtingi ateiviai steigs vidurines mokyklas! Na, ar lietuvių steigiamos mokyklos bus lygios toms mokykloms, kurios jau yra? Verčiau agituokime už tai, kad mūsų žmonės leistų savo vaikus į esančias geras augštesnias mokyklas. Iš praktiško darbo bus geresnė nauda, negu iš svajojimo apie "užburtas šalis."

× **Dar svečiai.** Laikraščiuose skaitome, kad Amerikon atkeliavo kuningas J. Kutas rinkti aukas pastatymui bažnyčios Taškente, Azijoje. Rašoma taip-gi, būk ir Lietuvių Mokslo Draugija Vilniuje ketinanti siųsti Amerikon p. M. Yčą ir-gi rinkti aukas L. M. Draugijos namams pastatyti.

× **"Vien. Lietuvnikų"** (N 10) praneša, kad 29 d. rugpjūčio šiemet sueina 20 metų, kaip mirė mūsų poėta kun. Antanas Vienožinskis. "V. L." žada perspausdinti sekančiuose numeriuose keletą biografiškų žinių apie Vienožinskį, tilpusių kitados tame pat laikraštyje.

× **Kaip būtų teisingiau?** Mūsų laikraščiuose daugelis dalykų ne vienodai tevinama. Dėl paveizdos "moving pictures"—vadinama visaip: krutamieji paveikslai, krutantie paveikslai, nykstantie paveikslai, slankomieji (?) paveikslai ir tt. Ar ne laikas mūsų "komisijoms" nors sykį pradėti bandyti išdirbti šiek-tiek vienodą terminologiją bent paprasčiausiems dalykams vadinti?

GRAIKŲ GALVOČIUS DIOGENES.

(Rusiškai parašė Biriukov).

I.

Sokrato mokiniai.

Graikų mokytojas Sokratės mirė Athėnų mieste, drąsiai ir ramiai priėmęs taurę nuodų, kaip tai paliepė jam teisėjai. Tai įvyko 400 m. prieš Kristaus užgimimą. Žmonės, nuteisę Sokratą, manė, kad, jai nužudys jį, tai jiems lengviau bus be jo gyventi, niekas daugiau nebežadins jų sąžinės, ir jie, savo įpročiu, galės tūnoti ištvirkime.

Vienok Sokrato išreikšti žodžiai nepražuvė. Daugelis žmonių išgirdo Sokrato mokinimą. Gi jo mokymas buvo štai kame.

Žmonės kenčia dėl savo neišmintingumo, dėl to, kad neklauso, savo sąžinės balso. Tasai balsas yra viduje žmogaus ir visada gali žmogui pagelbėti. Tik tai tas žmogus gali būti laimingas, kurs klauso to vidujinio balso.

Sąžinės balsas sako žmogui, kad jis privalo gyventi ne savo pageidimų dėlei, bet tam, kad remti kitus žmones. Nelabi žmogaus palinkimai trukdo tatau daryti. Jis privalo kovoti su jais. Tik tai tuo keliu žmogus ir tegali pasiekti augštesnę laimę ir gerovę.

Kad tai atsiekus, nereikia daug žinoti, nesa mes ir negalime daug žinoti. Beto, jai nuo žinojimo daugelio dalykų priklausytų žmogaus laimė, tai kas tuo

kart ištikrųjų ir begalėtų būti laimingas? Jai bent tik tas, kas turi daug piningų, kas gali pasiekti visokius mokslus, samdyti sau mokytojus ar pats lankyti augštesnes mokyklas, o tuom tarpu kiti žmonės turėtų visviena dirbti, kad tuos laiminguosius papenėjus ir apredžius. Tokių turtingų žmonių nėra daug ir vargiai jų tarpe rastume daug laimingų.

Svarbiausias mokslas yra tame, kad pažinti save. O tam nereikia jokių išlaidų; reikia tik prisiklausyti vidujiniam sąžinės balsui, kurs per žmogaus protą ir jo širdį pasako jam, kaip reikia gyventi, kaip elgties su kitais ir kame yra tikroji žmogaus laimė.

Taip mokino Sokratas (Sokrates). Jis patraukė prie savęs daug mokinių. Mokiniai mylėjo jį, kaip tėvą, ir graudžiai verkė jam mirštant. Bet mokytojas, mirdamas, ramino juos, resą žinojo kad nuodai, kuriuos jis priėmė, negalėjo užmušti to, kas buvo jame gyvo ir nemirtino,—t. y. tą teisybę, kurią jis suprato ir pateikė žmonėms.

Sokrato mokiniai suprato jį, nesa jis kalbėjo aiškiai ir paprastai, ir žėdnas iš pasikalbėjimo su juo gaudavo išmintingą pamokinimą ir patarimą. Iš išreikštų Sokrato žodžių kiekvienas užlaikė sau tai, kas buvo naudingiausia, kas artimiausiai sutiko su jo gyvenimu. Iš Sokrato mokslo kiekvienas mokins atmindavo geriausiai tai, apie ką pats daugiausiai mąstydavo; ir jam rodėsi, kad mokytojas tik tai apie tuos dalykus ir kalbėdavo, o apie kitas jo mokymo puses pamiršdavo. Ir dėlto, kuomet mokiniai, Sokratui pasimirus, sueidavo krūvon, jie tankiai ginčydavosi sulyg to, kas jų geriausiai suprato Sokratą.

Sokratui gyvam esant, jie laikėsi taikiai, nes visi mylėjo mokytoją, o jam pasimirus, iškilo tarp jų nesuspirtaimai ir barniai, ypatingai tarp tų, kurie patys nė matė nė girdėjo Sokrato, o tik per kitus susipažino su jo mokslu. Ir žėdnas jų tvirtino ir save pertikrinėjo, būk lyginai taip ir pats Sokratas kalbėjęs. Ir išeidavo, būk Sokratas sakęs tai šį tai tą, vieną kitam prieštarinę. Dėlei to įvairūs jo pasekėjai ginčijosi ir barėsi tarp savęs.

Tiktai negreitai po tam žmonės suprato, kad Sokratas negalėjo skelbti tokį mokslą, už kurį žmonės tarpu savęs barasi ir nesutinka.

Ir tuokart žmonės ėmė stengties rimtai ir ramiai apsipažinti su tuo, kas pasiekė juos iš Sokrato mokymo. Dabar jie jau išmintingai ir santaikoje suprato jo mokslą. Bet tuojaus Sokratui pasimirus tos santaikos nebuvo visiškai.

Vienas jo mokinių, *Platonas*, augštos ir turtingos kilmės, karštai mylėjęs Sokratą, gerai suprato vieną jo mokymo dalį ir užrašė ją. Iš viso mokymo Sokrato jam labiausiai patiko toji dalis, kur Sokratas skelbė, kad reikia gyventi augščiausiam visuomenės labui, t. y. reikia taip gyventi, kad savo gyvenimu atnešti kitiems žmonėms juodaugiausia laimės ir labo. Platonas pradėjo protauti apie tai, kas tai yra visuomenės labas, iš ko jis kyla, kas jį pagimdė, iš kur atsirado visa pasaulė ir apie daugelį kitų dalykų. Jis buvo labai išmintingas ir iškalbus ir parašė daug

kningų. Bet Platonas neišpildė pirmučiausio Sokrato įsakymo. Jis pasiliko turtingas ir didžiūnas, ir per tat nepasidarė broliu vargdieniui darbininkui. Turtingieji graikai mėgdavo klausyti Platoną ir padovanojo jam atskirą žemės sklypą, kur pastatė namą. Ten eidavo mokintys daug didžiūnų žmonių, o bedieniai negalėjo ten patekti. Ta mokykla vadinosi akademija.

Kitas Sokrato mokinys, *Aristipas*, taipgi iš turtingų ponų kilęs, girdėjo Sokratą tankiai kalbėjus, kad tam, kas permier gērėjasi smagumais,—gardžiai valgo ir geria, minkštai guli, puotauja, lanko visokius pasilinksminimus,—tokiam žmogui greitai įkyrės visa tai, ir jis pats pavirs nelaimingu žmogumi. Tokiam žmogui kiekvienas darbas yra sunkus, patįs smagumai nedžiugins jo, jį apims nusiminimas ir liūdnumas. O kas praleidžia gyvenimą darbe, tam ir mažiausias smagumas atneša didelį džiaugsmą, ir toks žmogus visados suras būdus pavartyti į šalį nusiminimą. *Aristipas* savaip suprato tuos žodžius. Jis pradėjo gyventi tiktai savo smagumams, ir tai taip, kad niekad tais smagumais nepersisotinti. To dėlei jis stengėsi neperžengti saiko ir kiek galint tankiaus mainyti tuos smagumas.

—Kitaip,—sakydavo jis,—ir gyventi neverta, jai ne savo smagumams.

Sokratas turėjo dar mokinį vardu *Antisfenas*. Jis nebuvo augštės kilmės žmogus. Jo motina buvo svetimžemė, opas graikus Athėnų mieste buvo toks pa protys, kad vietas tegalėjo gauti tie žmonės, kurių tėvai buvo Athėnose gimę. O visi kiti galėjo užsiimti, kas kuom norėjo, kas amatais, kas pirklyba; jie nebuvo prileidžiami prie šalies valdymo. *Antisfenas* neturėjo pinigų, tad negalėjo užsiimti pirklyba, gi jaunystėje jokio amato neišmoko. Tad prisiejo jam pelnyti sau duoną sunkius darbus dirbant. Jis begalo norėjo mokintis, ir liuosu laiku lankėsi pas įvairius graikų mokytojus. Išgirdęs Sokratą, jis metė visus kitus mokytojus ir prisirišo prie jo, kaip kūdikys prie savo tėvo.

Antisfenas gyveno palei jūrą, mieste *Pyrėja*, 10 varsnų nus Athėnų, ir kas diena eidavo pėsčias į Athėnas pasiklausyti Sokrato mokinimo apie gyvenimą. *Antisfenas* pats gyveno skurde ir jam buvo miela, kad Sokratas nepaniekina bėdinųjų ir vergų, o mokino mylėti juos ir visus žmones, didžiūnus ir praščiokėlius laikyti savo broliais. Iš Sokrato mokinimo *Antisfenas* suprato tai, kad žmonės turi taip gyventi, kad ir varge ir skurde jie galėtų būti pasiganėdinę ir laimingi. Supratęs tatau, *Antisfenas* ėmė mokinti vargdienius, vergus ir kitus beteisius žmones.

Pasimirus Sokratui, *Antisfenas* mokino žmones atskirai aptvertoje vietoj, kur susirinkdavo klausyti jo tie, kuriems nevalia buvo įneiti į akademiją.

Toji vieta graikiškai buvo vadinama *Kinosarch*, kas reiškia: šunų vieta.

Antisfenas mokino, kad laimė yra ne turtuose ir garbėje, ne išpuoštuose rūmuose, ne valgyje ir gėrimuose ir ne augštuose urėduose.

“Laimė”,—skelbė jisai,—“yra pačiame žmoguje, viduryje jo; žmogaus dvasios laimei ir ramybei reikalinga yra dora. Joje vienoje protingas žmogus jieško sau gerovės, ir jis nežiūri į tai, ar kas jį užtatai godos, ar kolios. Jis tarnauja savai sąžinei, savam dievui ir nemąsto apie kitokią gerovę. Gyventi reikia kiek galint prastai ir bėdinai; savo kūnui kuomaziliausiai tereikalauti iš kitų pagalbos, tad mažiau tesijausi nuo jų prigulmingu. Žmogui, kurs taip gyvena, nereikia šio pasaulio galingųjų globos, nė turtų, nė didžio mokyto. Tiktai tas bus ramus ir linksmas, kas mokės pergalėti savyje visokius garbės troškimus ir visokius kūno geidulius. Tame tai ir yra žmonių išmintis. Ir kad patapus tokiu išmintingu žmogum, reikia klausyties sąžinės ir proto balso. Sąžinės balsas visados parodys žmogui, kuomet jis klysta iš teisingojo kelio, tik reikia saugoties užtrenkti tą gerą balsą savyje. Žodžiu, *Antisfenas* įkalbinėjo savo mokiniams palikti stabmeldžių dievaičius ir skelbė vieną Dievą, gyvenantį žmogaus širdyje.

Taip mokino *Antisfenas*. Jis ir savo gyvenimo paveizda parodė kaip nedaug tereikia žmogui, kurs geidžia protingai gyventi. Jis ir pats neturėjo savo paštogės, vaikščiojo, lyg pavargėlis, apdriskęs su terbele už pečių ir lazda rankoje. Ir pas jį ėjo žmonės pasimokinti, kaip reikia teisingai gyventi.

Vienu *Aristofeno* mokinių buvo *Diogenes*, apie kurį čion minėsime.

Išminties grudeliai.

(Iš angliškų).

Kas dirba vien savo naudai — nieko gero nenuveikia.

* * *

Vienas geras darbas yra vertas šimto prižadų.

* * *

Sutaupyti nuo mokyklų pinigai liekasi revoliucijai sunaudoti.

* * *

Žmogų galima nuvesti į mokyklą, bet priversti jį mokintis negalima.

* * *

Save mylįs žmogus nedaug draugų teturi.

* * *

Atlyginti priešams galima vien tokia būdu: atleisti jiems.

* * *

Augščiausias atlyginimas už atliktą gerą yra užganėdinimas.

* * *

Ramios jūros daro blogus jūrininkus.

* * *

Lai mirusi praeitis palaidoja savo lavonus, o ateitis aprūpins save.

A.

Lietuviai Amerikoje.

Redakcija pasilieka sau tiesą trumpinti ir taisyti korespondencijas

Chicago, Ill.

Pėtnyčioje, kovo 1 d., 3 val. po piet, nusizūdė, priėmęs 33% karbolinės rūgšties jaunutis lietuvių poetas **G. B. Raitelis** (K. Baltakys). Dėlko nusizūdė, jokių paaiškinimų nepaliko. Gyveno skurdžiai, dirbdavo Šimkaus spaustuvėje, kaipo rašdžių rinkėjas. Leidžiant Šimkui "Amerikos Žinias," buvo jų redaktorius ir statytojas. Jo eilių buvo atspaussta "Laisv. Mint." N20 ir "Lietuvos" keliuose numeriuose. Prieš nusizūdysiant buvo be darbo. Palaidotas 4 kovo d. šv. Kazimiero kapinėse. Laidotu vėse keturi žmonės tedalyvavo.

Apie Raitelio eiles "Lopšinė daina", tilpusias "Lietuvos" 1911 m. 52 numeryje, "Lietuvos Žinio se" buvo pastebėta, o "Tėvynėje" pastebėjimas atkartota, būk tos eilės esą pavogtos iš "Aušrinės." Bet tai visiška neteisybė. Raitelis "Aušrinėj" tilpusių eilių ir skaitės nebuvo. "Aušrinės" "Lopšinė daina" ir Raitelio "Lopšinė daina" nei viena mintim viena kitai nepanašios. Kiek žinau, Raitelis tokiu neteisingu jam užmetimu buvo labai suėzintas ir jieškojo to "Aušrinės" numerio. Tikrai, Lietuvos neva kritikai vienu tik nesąžiningumu atsizymi.

Kovo 5 dieną, vidūdienyje, mirė kun. Jurgis Kolesinskās, pirmutinis šv. Jurgio parapijos Chicagoje klebonas. Amerikoje išgyveno 20 metų. Dalyvavęs lenkmetyje, buvęs išsiųstas Siberijon, iš kur grįžęs apie 1889 m.

Tas pats.

Bentleyville, Pa.

6 d. kovo persiskyrė su šiuo pasaliu po sunkiai ligai Jieva Ambrazienė, Mernikiutė iš namų. Palai dota ant šv. Lukošiaus katalikiškų kapinių, Bentleyville, Pa. Velionė buvo šviesių pažvalgų moteris; prigulėjo prie 171 S.L.A. kuopos ir prie 92 T. M. D. kuopos. Su visais gyveno puikiame sutikime ir visų buvo mylima, už tat ir į amžino pailsio vietą ją lydėjo beveik visi šios apielinkės lietuviai.

Darbai šios apielinkės anglies kasyklų eina gana gerai, bet žmonės nerimsta, laukdami 1 d. balandžio mėn. Kalbama, kad streikas tikrai įvyksias.

Vietinis.

Vietinės žinios.

Konstitucijos komisija susirinko pas dr. A. Š. Jankauskienę 7 d. kovo mėnesyje. Peržiūrėta visi laiškai, surokuota balsai ir jau užbaigta tvarkyti kuopų įnešimai ir pataisymai prie Konst. Projekto. Balsavimo pasekmės šiekios: Už priėmimą konstitucijos projekto be pataisymo balsavo 296 nariai; už priėmimą projekto su pataisymais—357; prieš priėmimą paduota 86 balsai. Tai-gi Konstitucijos projektas likos priimtas su pataisymais, kuriuos komisija ir atliks, pasiremđama kuopų įnešimais. Balsavimo pa-

sekmės ir kuopų prisiųsti patėmijimai ir pataisymai bus pagarsinti sekančiuose "Tėvynės" numeriuose.

Iš Amerikos.

Rossijos kariškieji laivai būdavoti bus atiduota Amerikos firmoms. "N. Y. Times" rašo, būk Rossija užmaniusi "papildyti" japonų karėje pražūdytąjį laivyną naujais laivais, kurie žadą būti didžiausie visame pasaulyje. Tokių laivų (po 30.000 tonny) būsią 4. Du iš jų tikisi gauti būdavoti viena Philadelphia firma W. Cramp & Son. Lėšuosią kiekvienas po 12 milijonų dolarių; prie dviejų laivų statymo reikią 3 tūkstančiai darbininkų 36 ių mėnesių laikui. O kitur skaitome žinias apie baisų badą vidurinėse Rossijos gubernijose; paveizdan Caricine keli šimtai vaikų, lankančių mokyklas, jau nuo kelių mėnesių vis "nedavalgo" kiek reikia.

Apie Lawrence streiką. American Woolen Company, kurioje iškilo streikas, pasiūlo streikieriams pakėlimą uzdarbių 7½%. Darbininkai reikalauja 15% ir nuo savo reikalavimų neatsisako. Pradžioje streiko ta pati kompanija apseklbė negalėsianti pakelti mokes ties, ne-a. pakėlus mokes tį, ji negalėsianti konkuruoti savo išdirbimais su audinyčiomis iš kitų valstijų. Viršiaus minėtas dienraštis paduoda skaitlines apie streiką. Anot io, nuo 13 d. sausio abelni nuostoliai, įvykę streiko delei, siekia 2 mil. 600 tūkst. dol., ir pusė tos sumos puolanti ant darbininkų: jie tiek prastoje, negaudami algų. Fabrikų savininkai prastoje 750 tūkst. dol. Iš tų dviejų skaitlinių mato si, kad 25 tūkstančiai žmonių darbininkų, kurių darbu ir rėmėsi audinyčios, prastojo tik tai du sykiu tiek kiek prastojo vos keletas kapitalistų-savininkų. Jai tu savininkų parokuotume 100—tai kiekvienas jų nuostojo 7.500 dol.; tuomtarpu ant kiekvieno darbininko, aplamai imant, išduola po 52 dol. Kitais žodžiais sakant, ta minia darbininkų taip pigiai parduodavo savo spēką, kad tik tai į 7 savaites jų dirbtuvių savininkai pakėlė ¼ dalis milijono nuostolių ačiu streikui.

Garsinama, kad daugelyj audinyčių dar nuo 18 d. kovo bus pakeltos mokes tįs ant 5 iki 7%. Vis-gi reikia tikėtis, kad streikieriai, matydami brolišką paramą iš kitų miestų, neatstos nuo savo reikalavimų ir laikysis iki galui, t. y. iki iškovos tai, ko reikalavo.

Anglekasių streiko laukiant. Pensylvanijos anglies kasyklų savininkai atmeta anglekasių reikalavimus ir sakosi nesibiją galinčio iškilti streiko. Užtat dabar, kol dar nėra streiko, kasyklų savininkai, eidami išvieno su geležinkelių kompanijomis, skubina išgabenti anglį iš kasyklų ir sukrauti Atlantiko pakraščio sandeliuose. Traukiniai taip ir bogina anglį iš kasyklų. Daugelis tokių vietų, kur sunaudojama daug anglies, bando jau dabar, belaukiant anglekasių streiko, apsirūpinti anglimis, nors dabar, šiame metų laike, anglių kaina kaip paprastai šiame metų laike yra gana augšta. 13 d. kovo įvyko suvažiavimas anglekasių su kasyklų savininkais, o už sevai-

tės laike atsibus toks pat suvažiavimas Cleveland'e, Ohio, kur ketina suvažiuoti Pensylvanijos, Indianos, Ohio ir Illinois valstijų anglekasiai. Pamaži darbininkų kova gali apsireikšti ant visos linijos.

Nuo batų prie namo. Darbštumo ir taupumo paveizdą padavė du italu broliu, Joseph ir Angelo Picola. Jiedu per kelis pastaruosius metus šveitė batų New Yorke, netoli nuo Pensylvanijos geležkelio stoties. Dabar jie turi susitaupę diktoką sumą pinigų ir perka sau murinį namą už 14 tūkstančių dolerių. Tikrai "nuo batų — į palocių".

Iš visur.

Pasiekė Pietinį Polių. Norvegas kapitonas Amundsen pasiekė Pietinį Polių (žemės smailgalį, jai taip galima išsireikšti). Kelionėje su savo bendrais keliauninkais pakėlė labai daug vargo; priėjo iki tam, kad turėjo suvalgyti savo 24 šunis; šunys menkai tebuvo maitinami, tad ir keliauninkai ne kokį maistą iš jų teturėjo.

Anglekasių streikas. Anglijoje, kaip jau rašėme, streikuoja vienas milijonas anglekasių. Arti pusės milijono žmonių, dirbančių kitose pramonijos šakose, kur vartojama anglis, ir-gi sustojo dirbę. Visai Anglijai grėsia taip vadinamas "pramonijos paralyzius": geležinkeliai iki pusei sumažinti, tūlose provincijose ir visai sustojo. Kasyklų savininkai jau "rengiasi" tarties su to milžiniško streiko vadais. Anglekasiai Prancūzijoje sustreikavo, pritardami Anglijos anglekasiams ir protestuodami prieš dabartines darbo sąlygas. Vokietijoje, nerokuojant Westfalijos, Ruhro apielinkėje anglekasiai ir-gi išeina į streiką. Dabarties prieš pasaulio akis iškyla milžiniška kova darbo su kapitalu.

Moterų kova už lygias su vyrais tiesas niekur taip aštriai nepasirodė, kaip Londone. Ir pasišventimo kovotojoms nepristinga: dabar sėdi kalėjime tūlos vadovės tų riaušių, kurios įvyko Londone. Nepripažindamos save esant teisingai uždarytomis kalėjime, jos apskelbė streiką valgiui, kitaip sakant, apskelbė plačiai žinomą Rossijos kalėjimuose "golo-dovką".

Zuvo moteris-lakioja. Paryžiuje (11.III) nu-puolė ant žemės su savo biplanu nuo 180 pėdų augš-čio jauna (vos 19 metų amžiaus) lakioja-orlaivininkė Zuzanna Bernard. Pirminė moteris, pražuvusi tokia pat mirčia, buvo Denise More, žuvusi pernai, kuomet rodė savo gabumą lakioti, kad gavus iš valdžios tam tikrą diplomą-license. Pirminė moteris, atsidrąsinusi lakioti, buvo Baronessa de la Roche, sunkiai susižeidusi 8 liepos d. 1910 m. Taip pat liko sunkiai sužeista miss Drainscourt.

Išikiša kitos valstybės. Italijos su Turkija karė net ir kitoms valstybėms parūpo. Iki šiam visos valstybės ramiai žiūrėjo į skerdynes šiaurinėje Afrikoje, pagalios dabar (12 kovo) Prancūzijos, Vokietijos, Anglijos, Austrijos ir Rossijos ambasadoriai Ro-

moje kreipiasi į Italijos užsienio dalykų ministerį, kad jis panaudotų savo įtekme ir užbaigtų dabartinę karę.

Visi gyventojai išgaišo. Rossijai priklauso sala Žemių jūrose vardu Novaja Zemlia, kurios gyventojai užsiimdavo žuvininkyste. Jų gyvenimo sąlygos bu-vę taip sunkios, kad jie negalėję išgyventi be valdžios pagalbos. Šiais metais valdžios laivas, siųstas į No-vaja Zemlia, labai susivėlino, užlaikytas ledo; atplau-kęs į vietą, rado visus kaimo gyventojus išmirusius iš bado. Vėliausiai numirę, palaidoję pirma mirusius, patįs likos nebepalaidoti.

Moterų skyrius.

Ką pasako moteris historijoje.

Kuomet primityviški žmonės keliavo iš vietos į vietą — aš visados sekiau vyrą, draug su juo medžio-jau, rinkau šaknis ir vaisius maistui. Ir aš ir vyras visados buvome laisvi ir vienas antram lygūs.

Persimainius gyvenimo sąlygomis, kuomet vyras išeidavo į medžioklę be manęs, aš likdavau namie ir dirbau ant dirvos. Varpsčiau žemę, sėjau ir auginau grūdus, stačiau gėtras, dirbau drapanas, audekluose išausdavau ir paveikslėlius — tai buvo primityviškas žmonijos menas. Aš ištyrinėjau augmenų ypatybes; senutės užsiimdavo gydymu ligonių. Tatai aš buvau pirmučiausias daktaras, buvau pirmučiausias kuningas ir pranašas.

Ir vėl įvyko permainos. Laikui slenkant, nebe visi vyrai eidavo į medžioklę; išeidavo vienas iš penkių, o kartais gal tik vienas iš dešimties vyrų. Likusieji dalinosi darbu su manim; iš mano rankų atė-mė akmenis, kuriais aš sutrindavau į miltus grūdus; atėmė iš kaulo padarytą adatą, su kurios pagalba aš susiūdavau kailius; atstūmė nuo darbo dirvoje. Di-desnė dalis tų darbų, kuriuos pirma aš atlikdavau, vyras paėmė sau. Man palengvėjo. Aš tiek jau te-turėjau žinoti, kad mano pareiga buvo: gimdyti, ap-rūpinti drapanomis šeimyną, gaminti maistą. Aš dir-bau alų, visokius gėrimus, vaistus; gaminau avalinę, neriau virbalais įvairius daigtus. Ir visos mės bu-vom tokios ir lygios, ir kaimų ir miestų gyventojos.

Permainos vėl įvyko. Nulūžo mano rankose vir-balai: dideliuose būdinkuose atsirado mašinos garu-romos. Prie mašinų sustojo vyrai ir dirbo tuos dar-bus, kuriuos kitą syk aš dirbdavau. Šiandien su to paties garo ir su elektros pagalba atliekama viskas: net ir duona minkoma su mašinomis. Prie tų mašinų stovėjo vyrai vieni iki nepriėjo iki tam, kad jie negalėjo išmaitinti kūdikių ir manęs, o aš jam dirbau namų darbą. Kad mano kūdikiai nemirtų bado, moti-nos instinktų varoma ėjau į fabriką ir sustojau greta vyro prie mašinos. Mano darbštumas ir rūpa užlai-kyti darbą, kad kūdikėliams maisto netrūktų, priver-tė vyrą pasitraukti nuo mašinos: fabrikantas persitik-rino, kad aš dirbu geriau ir už pigesnę mokesį ne kaip vyras. Ir dabar fabrikuose milijonai moterų.

O mūsų vaikučiai auga skurde ir be motinų priežiūros, be motinų meilės šilumos. Vyrai šimtais tūkstančių ir milijonais be darbo lieka.

Ir šiandiena man belieka vienas kelias: eiti po draug su vyru į didelę darbo žmonių tveriamą spėką, kuri nepoilsingai turės užkariauti pasaulį. N.

Aukos Lawrence streikieriams.

× Vinco Kudirkos draugystė iš Cleveland, Ohio, susirinkime 3 d. kovo sukolektavo nuo šių ypatų:

S. Šlekys—\$1.00; V. Jancevičius, J. Vaitkevičius, P. Masikevičius ir F. Sklerys po 50c.; K. Varkojus—30c.; J. Grite, V. Luiza, R. Šukys, A. Andukevičius, F. Naura, D. Grigalius, K. Gudis, J. Usevičius, P. Jasulaitis, J. Zalionis, J. Plerpa, S. Daukas, J. Bindokas, P. Zubinas, Ig. Usevičius, J. Vaičiūnas, P. Akšys, S. Balčiūnas, P. Šukys, A. Pauliukas, A. Rackaitis, J. Stančikas po 25c. Viso—\$8.80. Smulkių aukų \$1.20 *Viso labo \$10.00*. Piningai pasiūsta streikieriams, pakvitavo p. A. Ramanauskas (101 Oak st. Lawrence Mass).

× Prašoma pagarsinti "Tėvynėje" aukautojų vardai:

Ant. Kromelis—\$1.50; J. Miglinas — \$1.00; K. Akamaviče, Ad. Kaučikas, L. Mosleika, M. Gudauskas ir M. Salaševiče—po 50c.; A. Nakroševiče—40c.; J. Jačonis 30c.; J. Uzdavenis, Ign. Miliauskis, J. Urba, J. Kvakšas, And. Apponaitis, V. Witko, A. Kalfordas, F. Pesis, V. Kreivėnas, A. Kiseliuš, J. Gesleris ir J. Dziakonis—po 25c.; M. Ruktis, A. Štrankauskas, V. Staneviče, V. Šimkus, A. Gaupša, F. Poška, L. Kulikauskas. K. Roseviče—po 20c.; P. Bartašius —15c.; P. Tvarkunas—20c.; K. Ašmis—5c.; Šv. Petro ir Povilo Draugystė paaukavo \$10.00 Viro labo \$20.60

Piningai pasiūsta streikieriams. Pakvitavo p. A. Ramanauskas (101 Oak st., Lawrence, Mass).

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

G. Redakcija: patalpinkit "Tėvynėje" šiuos kelis mano žodžius.

Kaip tik patilpo "Tėvynėje" mano raštelis apie "nešvarią agitaciją", vienas mano draugų net iš Chicago's, Ill. man parašė: "Perskaičiau Tamstos straipsnelį "Tėvynėje". Drauge, priimk nuo manęs širdingą delno spustelėjimą — gerai padarei, kad tuos purvus išvilka į aikštę. Baisus ten purvynas!.. Net sarmata man sakyti, kad esmi vienoje su jais organizacijoj. Bet dabar laukk pamazgų ant savo galvos: jie nedovanos".

Taip, mano draugas įspėjo: "jie" nedovanojo man. Ir aišku kas "jie". Lapeliai išsiuntinėta iš Worcester, Mass.; tai man paduoda siūlo galą. Išsiuntinėta 17 d. vasario, tuoj mano rašteliai patilpus. Trečia — nė aš nė kas kitas neleistume agitatyviškų lapelių keliomis dienomis prieš uždarymą nominacijos. Ketvirta — aš visai nemaniau ir a t s i s a k a u priimti kandidaturą į SLA. prezidentus. Penk-

ta — nieko nežinojau apie tokį "don-kichotišką" veikimą. Štai, man rašo kitas mano draugas vasario 27-tą dieną:

"Kad jums rengiama yra pipiry — tai nėra ir abejonės; bent ant savo kailio patyrsite, kokių esama tarpe mūsų "draugų", kuriems tikrai ir pritinka vardas draugas k a b e s e; nors tai ir liūdna, vienok teisinga. Mat, tarp mūsų esama ir tokių, kurie, rodos, ir gerus turi norus ir patys yra geri ir teisingi žmonės, bet jiems rūpi tiktai "aš", tik tojo savo "aš" interesai, tik iškėlimas augštyt savo nuomonės, nepaisant; ar kitas asmuo ir nuomonė bus su purvais sumaišyta, ar ne. Bile tas "aš" išplauktų į viršų.

"Matysite, kad už jus jau varoma jūsų "draugų" agitacija, kad patektumėt į SLA. prezidentus; agituo-jama, matyt, tokio žmogaus, kad ir užsimerkus atspėtum: nemoka savo "gero" darbo galų sukavoti. Gal neturite nuorašo: prisiunčiu."

Manau, kad iš privestų faktų bus aišku kieno yra tas "provokatoriškas" darbas. Kad mano asmuo yra diskredituojamas, tas te lieka man kentėti. Bet kaip skaudžiai mūsų liaudis yra niekinama, viliojama, apgaulinėjama ir disorganizuojama tokiais purviniais darbais.

Tie, kurie tai veikia, ar kurie mano, kad tokia agitacija yra "gera", čia, iš to viso, turi progą pažinti, kokius vaisius pagamina jų darbas. Ir iš tiesų, mes su tokiais darbais jau ir patį Don-Kichotą pralenkėm, — tik pažiūrėkime į mūsų "veikimus".

K. Liutkus.

Prisiūsta redakcijon.

DAGIS N2.

JAUNIMAS už vasario mėn. Turinys: Žmogaus žinojimo bei išmacymo sanlygos ir santykiai — Vidūnas; Žiemos pasaka — eilės Vidūno; Apžvalga; Pasikalbėjimai.

PASIUNTINYS, N2. Turinys: Inkvizicijos istorija; Klerikalų apetitai — Irlikas; Atsitikimai pasaulyje; Įvairios žinios; Iš reformatų gyvenimo.

SUTRUMPINTAS RANKVEDIS APIE PIRMAJĄ PAGELBĄ, Amerikoniško Raudono Kryžiaus leidinys, skiriamas prie išdirbystės. Parašė Majoras Charles Lynch ir M. J. Shields, Philadelphia, 1912. 165 pusl., k. 30c.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Cleveland, Ohio. 178 kuop. S. L. A. laikys susirinkimą 17 d. kovo, 3 val. po pietų. Kapeliusko salėj. Todėl malonėsite visi atsilankyti susirinkiman. Sek. J. Aukštikalnis.

Teatras!

Pirmu kart bus Wilmerding, Pa., surengtas L. S. Dr-stės, 16 d. kovo (March) 1912 m. L. S. Dr-stės svetainėje, 110 State str. Wilmerding, Pa. L.S. Teatrališka kuopa suloš "Pirmi Žingsniai." Mažai rasis mūs, kurie busim ant tiek ta msųs kad bijosim eitj teatrą gavenioj, bet atsilankysit skaitlingai o tuom duosit progą scenos mylėtojam tankiau perstatyt teatrus. Įžangą ypatai 25c. vaikam nuo 12 m. 15c. Kviečių komitetas.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiskos popieriaus. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstis ukėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą. 3 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsiystės popieras. 4 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė koostam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25 centai. Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick.

Clerk of Court. POTTSVILLE, PA.

SLA. Pildomoji Taryba.**PREZIDENTAS:**

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

S. Žalnieraitis,
Box 32, Wanamie, Pa.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,
307 W. 80-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

E. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

Johann. Balušaitienė,
2400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

Nariams SLA. knygos už puse kainos.

Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
Diedai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
Girnikas Pašakarnis	25 c.
Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
Kražių skerdyne, pusl. 77	15 c.
Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
Našlaitė (Drama keturių veiksmų)	10 c.
Petras Zemaitis, pusl. 69	20 c.
Politiškoji ekonomija	25 c.
Pražuvo	10 c.
Padėjimas Lietuvių Tautos (rusų kalba)	\$1.00
Dirva, pusl. 123, 1896 m., vienas num.	75 c.
"Tėvynės" kompl., 1898, 1897, 1898, 1899 m. po 50 c.	
"Tėvynės" kompl., 1909, 1910, 1911 m. po	\$1.00

KNYGIUS:

A. B. Strimaitis
307 W. 80-th St. New York City.

**Vienatinė ir seniausia lietuviška
AGENTURA.****Siunčiam pinigų ir šifkortes**

Parduodam Šifkortes ant visų linijų geriausių ir greičiausių laivų į Europą ir iš Europos. Išvažiuojanti čia gali gauti laivą kada tiknori. Atvažiuojanti gauna iš čia šifkortes su lietuviškais pamokinimais, kaip reikia važiuoti, kaip kelionėje apsisaugoti nuo apgavikų, kurie atvažiuojančių tankiai pinigus išvilioja. Kas iš čia turi pirkęs šifkortę, tas niekuomet kelionėje netur keblumo jei tik yra sveikas ant akių.

Siunčiam pinigų į visas dalis svieto saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą. Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

OFISO VALANDOS: Paprastoms dienoms nuo 8 iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

Padarom visokius rejeentalnus dokumentus pav.: Doviernaštis, Kontraktus, Testamentus, sukolektuojam dalis Lietuvoje ir atimam į Ameriką. Padarom Aktus Rejeentalnus delei žemės ir kitų priklausančių savasčių. Tą viską darome su Konsulio paliudijimu.

Malonūs Lietuviai! Su visokiais reikalais kreipkitės prie mūsų, o visame busite kuoteisingiause aprupinti.

J. J. Paukštis ir K. Brazys

120-124 Grand St.

Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinos tautiškos ir bažnytinės draugystės išdirba: Karunas, Amerikoniskas vellavas, Szarpas, Juostas, zenklilius, keperes ir marszałkos parodus, teipgi visus bažnytinis aprėdėlus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog jų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi.

T. Andruszewicz & Co.1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.**ALBERT G. GROBLEWSKI****Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."**

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldyme
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbēt ne daktarai ne ligonbučiai, arba paslapti ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisišiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gydnuolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaujant išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gydnuolių, nes geras uėdarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.